

[Forsvarsministeren.]

lodsernes synspunkter i så henseende, har jeg — efter at spørgsmålet har været forhandlet med finansministeriet — imidlertid fundet, at lodsernes pensionsbestemmelser er så nøje knyttet sammen med de tilsvarende bestemmelser for tjenestemændene, at der ikke bør foreslås en fravigelse af den almindelige aldersgrænse for lodsernes vedkommende.

Bortset fra dette enkelte punkt har det fremsatte lovforslag — der foruden ændringerne i afgifts- og pensionsordningen indeholder enkelte ændringer af mindre betydning — som nævnt opnået fuld tilslutning fra de i udvalget og i pensionskassens bestyrelse indvalgte lodser.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for Grønland (Lindberg): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i kriminallov for Grønland og forslag til lov om ændring i lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning.

De to love bestemmer, at de skal optages til revision i folketingsåret 1959-60, og lovforslagene går ud på, at revisionen udsættes, således at den finder sted senest i folketingsåret 1962-63.

Det er overdraget „Udvalget for samfundsforskning i Grønland“ at foretage de nødvendige undersøgelser, der skal danne grundlag for revisionsforslagene. Forskellige forhold har imidlertid medført, at udvalget først er kommet forholdsvis sent i gang med at indsamle materiale i Grønland, og det vil ikke kunne afgive sin betænkning før tidligst til sommeren 1960.

Da jeg må anse det for at være af væsentlig betydning, at der ved to så vigtige love foreligger et så grundigt materiale som muligt, før man vil beslutte sig for en revision, og da udvalgets betænkning skal forelægges forskellige instanser til udtalelse, derunder Grønlands landsråd, har jeg fundet det nødvendigt at stille forslag om, at revisionen af de to love udskydes til senest 1962-63. Jeg kan tilføje, at eventuelle revisionsforslag naturligvis vil blive fremsat på et tidligere tidspunkt, hvis det skulle vise sig nødvendigt og forsvarligt.

Jeg vil hermed anbefale disse lovforslag

til det høje tings velvillige og efter omstændighederne hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Poul Thomsen* til ministeren for offentlige arbejder:

„Vil ministeren undersøge, om administrationen af statsinstitutionernes brændselsindkøb over statens brændselskontor og indkøb af kontormaskiner over DSBs handelsafdeling harmonerer med den smidighed, som den decentraliserede handel giver? Vil ministeren foretage en afvikling af centralindkøbene?“

Poul Thomsen: De danske statsbaner har gennem en, jeg ved ikke hvor lang, årrække, men i hvert fald gennem meget lang tid, haft den opgave at foretage brændselsindkøb for samtlige statsinstitutioner her i landet. Samtidig har handelsafdelingen under statsbanerne haft som opgave at indkøbe de kontormaskiner, som anvendes i statens forskellige virksomheder.

Det er fra mange institutionslederes side kommet til udtryk, at man ikke synes, denne ordning er tilfredsstillende. Man anerkender fuldt ud det store og dygtige arbejde, som gøres af statsbanerne og handelsafdelingen med hensyn til at fremskaffe de rigtige priser, de rigtige oplysninger og de bedste tilbud, når det drejer sig om kontormaskiner. Men samtidig synes man, det er lidt kinesisk, at en institutionsleder vel kan henvende sig til en handlende og træffe aftale med ham i henhold til de priser, som brændselsindkøbet har fastsat, men at regningen så skal fremsendes til statens brændselskontor og attesteres dér. Man synes, at der er lidt omsvøvsdepartement i dette, og at det fratager den enkelte institutionsleder noget af det ansvar, som han med rette bør have.

Det viser sig også, at dette, at man fra statens side retter henvendelse til ganske bestemte leverandører, ganske naturligt indskrænker antallet af de leverandører, som kan komme i betragtning.

Hvor det drejer sig f. eks. om København, kan det være mindre væsentligt; men

[Poul Thomsen.]

når det drejer sig om steder ude omkring i landet, betyder det ikke så lidt, om man dér kan henvende sig til den lokale handlende, som man på anden vis har forbindelse med, og gennem ham opnå den leverance, som tilfredsstillende det stedlige behov.

Må jeg have lov til at nævne som et eksempel, at på Bornholm er der, så vidt jeg ved, to handlende, der har haft lejlighed til at give tilbud på brændsel, den ene i Rønne og den anden i Neksø. Men hvis man bor i Åkirkeby, hvor der også er brændselshandlende, skal man enten købe sine varer i Rønne eller i Neksø og så lade dem transportere 15 km i stedet for de 2-3 km, der ellers kunne være tale om. Det fordyrer selvsagt brændselsforsyningen for den institution, jeg her tænker på, men tilsvarende forhold findes overalt i landet, hvor man, fordi man skal købe hos én bestemt leverandør, får større transportomkostninger, hvilket kun kan fordyre indkøbet.

Priserne, som fremskaffes, er sikkert rigtige. Jeg synes, der gøres et stort og dygtigt arbejde for at få fremskaffet disse priser, og derfor vil jeg finde, at det var mere naturligt, om statsbanerne, som er den største aftager af brændsel herhjemme, fremskaffede priser ved forhandling med de organisationer, der sælger brændsel og olie af forskellig slags, og fik fastsat den rigtige pris og så sendte resultatet af forhandlingerne ud til statsinstitutionerne som retningsgivende, hvorved der kunne opnås en vis ensartethed over hele landet, men overlod ansvaret for det enkelte køb til den institutionsleder, som man har ansat netop til dette.

Det samme gælder med hensyn til kontormaskiner. Det er sådan, at handelsafdelingen ikke altid vil være i stand til at se, om netop den maskine, som man dér finder er den rigtige, egner sig til det brug, der skal gøres af den på det lokale sted. Derfor vil det være rimeligt, at det bliver den lokale institutionsleder, som kan træffe afgørelsen. Også her vil det være rigtigt, at man lægger visse procentsatser til grund, fordi staten som helhed indkøber så store mængder af kontormaskiner. Det vil også være sådan, at den lokale institutionsleder ofte ved sit kendskab til de handlende er i stand til at foretage indkøb, som er mere fordelagtige i

den givne situation end disse på en måde centraliserede indkøb.

Jeg tror, statsbanerne vil kunne tjene penge ved de besparelser, som kan finde sted ved centraladministrationen af statsbanerne, ved at forenkle brændselsindkøbene og indkøbene af kontormaskiner. Og jeg tror, at man vil kunne nå frem til en bedre fordeling af tingene, end man hidtil har haft. Derfor er det, jeg har tilladt mig at stille mit spørgsmål til den højtærede minister for offentlige arbejder.

Formanden: Jeg beder om, at samtalerne i salen føres mere sagte.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): I anledning af det ærede medlems spørgsmål skal jeg oplyse, at statens brændselsindkøb er oprettet ifølge et cirkulære af 15. maj 1926 fra statsministeriet, og at statens indkøb af kontormaskiner er oprettet ifølge et cirkulære af 17. januar 1929 fra statsministeriet. Efter de oplysninger, som jeg har indhentet fra administrationen af disse fællesindkøb, er indkøbene ordnet på en sådan måde, at en decentralisering af handelen på disse områder næppe kan give væsentlig større smidighed, idet der i princippet er draget omsorg for, at statsinstitutioner kan forsyne sig lokalt med brændsel, ligesom den gældende ordning ved indkøb af kontormaskiner praktiseres således, at de enkelte institutioner frit kan handle med de firmaer, som er bedst egnede til at dække deres behov, hvad angår både pris og kvalitet.

Når det ærede medlem derudover spørger, om jeg vil foretage en afvikling af centralindkøbene, må jeg svare nej hertil, idet jeg har den opfattelse, at staten har tjent og vil tjene mange penge på disse indkøb, og at det derfor ville være uforsvarligt at gennemføre en sådan afvikling.

Poul Thomsen: Idet jeg takker den højtærede minister for besvarelsen, som dog i og for sig ikke gav noget nyt til belysning af tingene, vil jeg alligevel anmode ministeren om at tage op til overvejelse, om det ikke vil være rigtigt at undersøge, hvorledes det forholder sig, ikke alene med selve administrationen af indkøbene, men også, hvordan det forholder sig med hensyn til

[Poul Thomsen.]

besværliggørelsen for institutionerne, idet det jo er en kendsgerning, at der f. eks., hvis man skal købe olie, først skal forhandles i København, og derefter skal sagen gå over en eller anden by, Vejle, Horsens, Århus o. s. v., så der bliver en fordyrelse ved den administrationsform, man har. Jeg tænker her bl. a. også på, at når regningerne er anvist i overensstemmelse med de retningslinjer, som er givet for brændselsindkøb, er det noget urimeligt, at man i statsbanerne skal sætte et stempel på, hvor der står, at regningen attesteres, for så vidt prisens rigtighed angår. Jeg tror, man må overlade det til revisionen at sørge for, at de forhold, som man ønsker skal være i orden, også er i orden.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Som jeg sagde i mit første indlæg, har jeg i det par dage, der er gået, siden jeg fik at vide, at spørgsmålet var stillet, undersøgt, om der skulle være noget at kritisere med hensyn til smidigheden, og det er altså oplyst over for mig, at det er der ikke. Men jeg skal gerne foranlediget af det ærede medlems gentagne spørgsmål yderligere undersøge, om der skulle være noget at gøre med hensyn til at få en nemmere ordning med de rekvisitioner, der er tale om. I det store og hele har jeg imidlertid ikke indtryk af, at der er nogen rimelighed i at lave om på den bestående ordning.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konventionen om oprettelse af Den europæiske Frihandels-sammenslutning med tilhørende protokol om konventionens anvendelse på fyrstendømmet Liechtenstein, undertegnet i Stockholm den 4. januar 1960.

Valgt blev: *Per Hækkerup, Chr. Christiansen, Eivner-Jensen, Lars P. Jensen, Peter Nielsen, Lars M. Olsen, Hans Rasmussen, Aage Fogh, A. C. Normann, Niels Andersen,*

J. M. Pedersen, Per Federspiel, Anders Andersen, Holmberg, Henry L. W. Jensen, Axel Kristensen, Harald Nielsen, Poul Møller, Baagø, Asger Jensen og Weikop.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2535).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 132 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2535).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 142 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i forsikringsaftaleloven.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2536).